

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 333/2021-23

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátkou JUDr. Gabrielou Kľačanovou, A. Kmeťá 28, Martin, proti postupu Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 209/2013 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 25. mája 2021 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2 C 209/2013 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovateľ tiež navrhuje, aby ústavný súd vydal nález, ktorým by prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov, priznal mu finančné zadosťučinenie a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľ bol v napadnutom konaní na základe žaloby podanej na okresnom súde 26. júla 2013 v procesnom postavení žalobcu v druhom rade. Okresný súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom z 2. októbra 2017, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) uznesením z 30. apríla 2019 tak, že rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

3. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti popisuje priebeh napadnutého konania a v tejto súvislosti okrem iného uviedol, že zrušujúce uznesenie krajského súdu mu bolo doručené 23. júla 2019. Dňa 5. marca 2020 došlo k zmene zákonného sudcu. Okresný súd uznesením z 31. júla 2020 vyzval na doplnenie žaloby sťažovateľa, ktorý *„rozhodujúce skutočnosti doplnil podaním zo dňa 03.09.2020.“* Sťažovateľ podal 3. septembra 2020 sťažnosť na prietahy podľa § 62 a nasl. zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V odpovedi na túto sťažnosť okresný súd okrem iného konštatoval, že vec bola pridelená novej zákonnej sudkyňi.

4. Okresný súd uznesením z 23. marca 2021 žalobu žalobcov odmietol a žalobcom nepriznal trovy konania. Proti tomuto uzneseniu bolo 27. apríla 2021 podané odvolanie žalobkyňou v 1. rade, ktorú zastupuje sťažovateľ ako jej splnomocnený zástupca.

5. Sťažovateľ považuje dĺžku napadnutého konania za neakceptovateľnú a neprimerane dlhú. Podľa jeho názoru okresný súd *„nevykonával procesné úkony plynulo, bez zbytočných a nezákonných prietahov.“*

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

7. Jednou zo základných pojmových náležitostí sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy je požiadavka smerovania sťažnosti proti aktuálnemu a trvajúcej zásahu orgánov verejnej moci do základných práv sťažovateľa. Uvedený názor vychádza z princípu, podľa ktorého ústavná sťažnosť zohráva aj významnú preventívnu funkciu, a to ako účinný prostriedok slúžiaci na to, aby sa predišlo zásahu do základných práv, a v prípade, že už k zásahu došlo, aby sa v porušovaní základných práv ďalej nepokračovalo (napr. III. ÚS 355/2012, I. ÚS 390/2019, II. ÚS 291/2020).

8. Predmetom ústavnej sťažnosti je tvrdenie sťažovateľa, že postupom okresného súdu v napadnutom konaní došlo k porušeniu jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 26/95). Pri výklade tohto základného práva si ústavný súd

zároveň osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť a ich namietané porušenie možno preskúmať spoločne (IV. ÚS 90/2010, I. ÚS 190/2019, II. ÚS 27/2020).

10. Ochrana základnému právu na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny (a právu na prerokovanie vecí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) sa v konaní pred ústavným súdom poskytuje len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany k porušeniu označených práv označenými orgánmi verejnej moci (v tomto prípade okresným súdom) ešte mohlo dochádzať alebo porušenie v tom čase ešte mohlo trvať (IV. ÚS 632/2018, II. ÚS 176/2019). Ak v čase, keď ústavná sťažnosť bola ústavnému súdu doručená, už nedochádzalo k porušovaniu označeného základného práva, ústavný súd sťažnosť odmietne ako zjavne neopodstatnenú, pretože konanie o takej ústavnej sťažnosti pred ústavným súdom už nie je spôsobilé naplniť účel ochrany, ktorý ústavný súd poskytuje vo vzťahu k základnému právu na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov (napr. IV. ÚS 223/2010, III. ÚS 462/2017, IV. ÚS 149/2018, II. ÚS 464/2018). Tento právny názor ústavného súdu je akceptovaný aj judikatúrou ESLP (Obluk proti Slovenskej republike, rozsudok z 20. 6. 2006, č. 69484/01, body 62 a 63; Mazurek proti Slovenskej republike, rozsudok z 3. 3. 2009, sťažnosť č. 16970/05).

11. V posudzovanom prípade je zo samotnej argumentácie sťažovateľa a obsahu ústavnej sťažnosti zrejmé, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol vo veci sťažovateľa uznesením z 23. marca 2021. V danej veci ústavný súd na základe skutočností zistených dopytom na súde prvej inštancie považuje za preukázané, že spis a odvolanie podané žalobkyňou v 1. rade boli krajskému súdu predložené 26. mája 2021, teda deň po podaní ústavnej sťažnosti sťažovateľa. V čase doručenia ústavnej sťažnosti ústavnému súdu bolo teda v napadnutom konaní na okresnom súde už rozhodnuté a okresný súd si splnil aj povinnosti súvisiace s predložením spisu a odvolania krajskému súdu. Teda v čase, keď bola ústavná sťažnosť ústavnému súdu doručená, už k prieťahom, ako to tvrdí sťažovateľ, v konaní pred okresným súdom nedochádzalo (a to aj napriek tomu, že vo veci nebolo ešte rozhodnuté právoplatne).

12. V okolnostiach danej veci poukazuje ústavný súd aj na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej požiadavka na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (resp. konanie v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) môže mať svoju plnú relevanciu len pri takom návrhu na začatie konania, ktorý spĺňa všetky zákonom predpísané obsahové a formálne náležitosti vrátane úhrady súdnych poplatkov za podaný návrh (napr. I. ÚS 122/04, II. ÚS 146/06, II. ÚS 186/2010). Napriek tomu, že nedostatky náležitostí návrhu samy osebe nemôžu ospravedlniť nečinnosť okresného súdu ani urobiť sťažovateľa zodpovedným za vzniknuté prieťahy, v danom prípade je však evidentné, že okresný súd sa snažil v podstate priebežne odstrániť nedostatky žalobného návrhu a sťažovateľa, resp. aj jeho právneho zástupcu viackrát vyzval na doplnenie či opravu žaloby. Sťažovateľ tak nesporne značne prispel k celkovej dĺžke napadnutého konania.

Uvedenému správaniu sťažovateľa nasvedčuje aj prvý výrok uznesenia z 23. marca 2021, ktorým okresný súd rozhodol, že „*Neúplné podanie žalobcov v rade 1/ a 2/ zo dňa 26.7.2013 v nadväznosti na jeho posledné doplnenie zo dňa 3.9.2020, ktoré by podľa svojho obsahu mohlo byť žalobou o zaplatenie nemajetkovej ujmy, odmieta.*“.

13. Na základe uvedených dôvodov ústavný súd odmietol ústavnú sťažnosť sťažovateľa podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

14. Pretože ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľa v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 23. júna 2021

Peter Molnár
predseda senátu